

Instruktor/instruktorka dětského plavání (kód: 74-011-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů:	Tělesná kultura, tělovýchova a sport (kód: 74)
Týká se povolání:	Instruktor dětského plavání
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v somatickém a psychomotorickém vývoji dítěte	4
Orientace v pedagogice a didaktice pro potřeby instruktorů plavání	4
Hodnocení plavecké úrovně	4
Nácvik základních plaveckých dovedností	4
Vysvětlení a předvedení technik plavání pro potřeby instruktorů dětského plavání	4
Nácvik plaveckých způsobů pro potřeby instruktorů dětského plavání	4
Hodnocení plaveckých způsobů a korekce při nesprávném předvedení	4
Sestavení vhodného pohybového programu ve vodě s ohledem na věk dětí	5
Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání	5
Komunikace s rodiči a jejich didaktické vzdělávání v oblasti plavání	4
Zajištění bezpečnosti a prevence úrazů na plavecké výuce	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v somatickém a psychomotorickém vývoji dítěte

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat somatický vývoj dítěte od 1 měsíce do 6 let věku	Ústní ověření
b) Popsat psychomotorický vývoj dítěte od 1 měsíce do 6 let věku	Ústní ověření
c) Popsat možné odchylky od psychomotorického vývoje dítěte ve věku 1 měsíc až 3 roky	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v pedagogice a didaktice pro potřeby instruktorů plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit, proč je při sestavování programu plavecké výuky třeba zohledňovat vývoj osobnosti a znát osobnost konkrétního dítěte (strukturu a dynamiku osobnosti)	Písemné ověření
b) Vysvětlit specifika různých věkových skupin pro volbu organizace a metod plavecké výuky	Písemné ověření
c) Vysvětlit účelnost dodržování didaktických zásad v plavecké výuce	Písemné ověření
d) Uvést typické emoční stavy, které se objevují v plavecké výuce a navrhnout možnosti jejich regulace	Písemné ověření
e) Vysvětlit specifika pohybového učení ve vodě z pozice dítěte a z pozice instruktora	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hodnocení plavecké úrovně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí plaveckého dýchání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí potopení a orientace pod hladinou	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí pádů do vody	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí vznášení, splývavé polohy a splývání v obou polohách	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nácvik základních plaveckých dovedností

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 5 postupných kroků pro nácvik plaveckého dýchání	Praktické předvedení
b) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 postupných kroků pro nácvik vznášení, splývavých poloh a splývání	Praktické předvedení
c) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 postupných kroků pro nácvik zanoření a orientace pod hladinou	Praktické předvedení
d) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 postupných kroků pro nácvik pádů do vody	Praktické předvedení
e) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 cvičení pro rozvoj pocitu vody	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vysvětlení a předvedení technik plavání pro potřeby instruktorů dětského plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu kraul	Praktické předvedení
b) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu prsa	Praktické předvedení
c) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu znak	Praktické předvedení
d) Předvést modelovou technikou startovní skok	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nácvik plaveckých způsobů pro potřeby instruktorů dětského plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu kraul	Praktické předvedení
b) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu prsa	Praktické předvedení
c) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu znak	Praktické předvedení
d) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku startovního skoku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hodnocení plaveckých způsobů a korekce při nesprávném předvedení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu kraul formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu prsa formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu znak formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zhodnotit techniku startovního skoku formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zhodnotit techniku základní plavecké obrátky formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavení vhodného pohybového programu ve vodě s ohledem na věk dětí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě v prostředí vany pro kojence od 1 do 6 měsíců	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě v prostředí vany pro kojence od 6 měsíců do 1 roku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě pro děti ve věku 1–2 roků	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě pro děti ve věku 2–3 roků	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě pro děti ve věku 3–4 roků	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě pro děti ve věku 4–5 let	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Sestavit rámcový plán pohybového programu ve vodě pro děti ve věku 5–6 let	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit kritéria a), b), g) a jedno z kritérií c) nebo d) a jedno z kritérií e) nebo f).

Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vést 15 minut lekce vanička	Praktické předvedení
b) Vést 15 minut lekce pro dítě ve věku 6–12 měsíců	Praktické předvedení
c) Vést 30 minut lekce skupinové výuky pro dítě 5–6leté	Praktické předvedení
d) Vést 30 minut lekce pro dítě 12–24 měsíců	Praktické předvedení
e) Vést 30 minut lekce pro dítě 2–3leté	Praktické předvedení
f) Vést 30 minut lekce pro dítě 3–4leté	Praktické předvedení
g) Vést 30 minut lekce pro dítě 4–6leté	Praktické předvedení
h) Demonstrovat vedení z vody skupiny 5 dětí ve věku 1 až 2 roky s rodiči po dobu 10 minut	Praktické předvedení
i) Demonstrovat vedení z vody a z okraje bazénu skupiny 5 dětí ve věku 2 až 4 roky s rodiči po dobu 10 minut	Praktické předvedení
j) Demonstrovat vedení z vody a z okraje bazénu skupiny 5 dětí ve věku 5 až 6 let po dobu 10 minut	Praktické předvedení

Je třeba splnit kritéria a), b), c) a jedno z kritérií d) až g) a jedno kritérium h) až j).

Komunikace s rodiči a jejich didaktické vzdělávání v oblasti plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit důležitost role rodičů v zajištění bezpečného úchopu dítěte při polohování a lokomoci ve vodě	Ústní ověření
b) Demonstrovat na modelu předvedení úchopů dítěte pro polohování na břiše pro věk 1 měsíc až 3 roky	Praktické předvedení
c) Demonstrovat na modelu předvedení úchopů dítěte pro polohování na zádech pro věk 1 měsíc až 3 roky	Praktické předvedení
d) Demonstrovat na modelu předvedení kontaktní dopomoci pro nácvik základů záběrových pohybů pro věk 3–6 let	Praktické předvedení
e) Demonstrovat vlastní ukázkou aplikaci plaveckých pomůcek: plavecké desky různé velikostí, plavecký pás, nudle, kolečka, osmičky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění bezpečnosti a prevence úrazů na plavecké výuce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uplavat 200 m jedním zvoleným plaveckým způsobem, z toho prvních 50 m do limitu 1 minuty	Praktické předvedení
b) Předvést zvládnutí speciální plavecké průpravy pro záchranu tonoucích	Praktické předvedení
c) Předvést libovolnou technikou tažení tonoucího na vzdálenost 30 m	Praktické předvedení
d) Uvést zásady zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví a prevence úrazů na plavecké výuce a při pobytu na bazéne	Písemné ověření
e) Vysvětlit a předvést postup poskytování předlékařské první pomoci při náhlé poruše zdraví (bezvědomí, dušení, oběhová zástava, křeče, bolest)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Uvést pravidla pro výběr, užití, desinfekci a skladování vhodných plaveckých pomůcek pro plaveckou výuku	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?kod_sm1=20&id_jp=102684). Uchazeč předloží zdravotní osvědčení od praktického lékaře.

Uchazeč si s sebou přinese ke zkoušce plavky, případně neopren a obuv na bazén.

Kompetence Sestavení vhodného pohybového programu ve vodě s ohledem na věk dětí, všechna kritéria:

- Uchazeč sestaví a přinese ke zkoušce rámcové plány pro pohybový program ve vodě v délce trvání 10 lekcí. Plány u zkoušky obhájí.
- Autorizovaná osoba specifikuje minimálně 21 dní před zkouškou: věk dítěte/děti, plavecké podmínky, velikost skupiny a pokročilost dítěte/děti („začíná“ nebo „kontinuálně pokračuje“).
- Plán bude obsahovat: hlavní cíl pohybového programu ve vodě pro celý kurz; postupné cíle v oblasti plaveckých dovedností dětí a didaktických dovedností rodičů; stručný obsah jednotlivých lekcí; rozdělení na úvodní, hlavní a závěrečnou část + poznámky k realizaci včetně organizace + volba a využití metod + volba a využití pomůcek + zajištění bezpečnosti.
- Výběr kritérií hodnocení je na autorizované osobě.

Kompetence Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání, kritéria a/ až g/

- Uchazeč sestaví a přinese ke zkoušce rámcový plán lekce pro pohybový program ve vodě v délce trvání 15 nebo 30 minut podle zadání. Podle připraveného plánu odučí lekci.
- Autorizovaná osoba specifikuje minimálně 21 dní před zkouškou: věk dítěte/děti, plavecké podmínky, velikost skupiny a pokročilost dítěte/děti („začíná“ nebo „kontinuálně pokračuje“).
- Plán bude obsahovat: hlavní cíl pohybového programu ve vodě pro danou lekci; stručný obsah lekce; rozdělení na úvodní, hlavní a závěrečnou část + poznámky k realizaci včetně organizace + volba a využití metod + volba a využití pomůcek + zajištění bezpečnosti.

Kompetence Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání, kritéria a/

- Uchazeč předvede celou lekci individuálního vedení dítěte a rodiče v prostředí vany.
- Předvede vhodné úchopy, polohování dítěte.
- Prokáže vhodné vedení rodiče v úchopech a polohování dítěte.

Kompetence Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání, kritéria a/

- Uchazeč předvede celou lekci formou skupinového vedení s rozlišením úvodní, hlavní a závěrečné části v prostředí vhodného bazénu.
- Předvede vhodné úchopy, polohování dítěte.
- Prokáže vedení rodiče v úchopech a polohování dítěte.
- Skupinou rozumíme minimálně 2–3 děti.

Kompetence Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání, kritéria d/, e/, f/

- Uchazeč předvede hlavní část lekce formou skupinového vedení v prostředí vhodného bazénu.
- Předvede vhodné úchopy, polohování dítěte, nácvik základních plaveckých dovedností.
- Prokáže vedení rodiče v úchopech, polohování dítěte a nácviku základních plaveckých dovedností.
- Skupinou rozumíme minimálně 3–5 dětí.

Kompetence Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání, kritéria c/, g/

- Uchazeč předvede hlavní část lekce formou skupinového vedení v prostředí vhodného bazénu.
- Předvede nácvik základních plaveckých dovedností a základů záběrových pohybů.
- Prokáže vedení rodiče v nácviku základních plaveckých dovedností a základech záběrových pohybů.
- Skupinou rozumíme minimálně 5 dětí.

Kompetence Vedení lekcí pohybového učení ve vodě v dětském plavání, kritéria h/, i/, j/

- Podmínky, tj. věková charakteristika dítěte/děti, plavecká úroveň dítěte/děti, počet dětí ve skupině, místo výkonu, plavecké pomůcky budou sděleny uchazeči nejméně 60 minut před zkouškou. Písemnou přípravu v rozsahu

nejméně 1 str. formátu papíru A4 předloží uchazeč ke kontrole. Pokud v přípravě budou plánovány činnosti ohrožující bezpečnost, nebude uchazeči dovoleno realizovat vedení lekce, kritérium nesplnil.

Kompetence Komunikace s rodiči a jejich didaktické vzdělávání v oblasti plavání, kritérium e/

- Pomůcku a účel využití určí autorizovaná osoba.

Kompetence Zajištění bezpečnosti a prevence úrazů na plavecké výuce, kritérium b/

- Autorizovaná osoba vybere 3 prvky ze speciální plavecké přípravy z možných: sebezáchranné vznášení, šlapání vody, plavání pod hladinou na nádech, způsoby zanoření z hladiny včetně fyzikálních a fyziologických poznámek k tématu, pády a skoky do vody.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na zdravotnictví nebo tělovýchovu a sport a minimálně 10 let odborné instruktorské praxe v oblasti dětského plavání, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci. Musí být držitelem kvalifikace učitel (cvičitel) plavání I. nebo II. třídy a rekvalifikačního kursu zaměřeného na kojenecké a batolecí plavání a plavání pro děti předškolního věku u pracoviště akreditovaného MŠMT.
- b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na tělesnou výchovu a sport nebo kinantropologie nebo lékařství nebo fyzioterapii a minimálně 8 let odborné instruktorské praxe v oblasti dětského plavání, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci. Musí být držitelem kvalifikace alespoň učitel (cvičitel) plavání II. třídy a rekvalifikačního kursu zaměřeného na kojenecké a batolecí plavání a plavání pro děti předškolního věku u pracoviště akreditovaného MŠMT.

Další požadavky:

- a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- vhodná vana a bazény, ve kterých je možné přizpůsobit teplotu vody věku a potřebám dětí; bazén s rozměry minimálně 15 x 6 m umožňující výuku formou plavání dětí s rodiči a proměnlivou hloubkou – dětem do výše prsou a dospělým do výše pasu
- vhodná místnost pro písemné a ústní ověřování
- plavecké pomůcky po 5 kusech (plavecké desky různého tvaru a velikosti, plavecké nudle, plavecké osmičky, pomůcky plovoucí po hladině, k vynášení ze dna, pro orientaci pod hladinou, hračky)
- maketa (panenka) pro demonstraci úchopů
- model pro záchranu tonoucích
- resuscitační fantom
- resuscitační fantom dětský
- lékárnička vybavená dle aktuální legislativy
- skupiny klientů rodiče a děti v počtu 1–5 podle věku dítěte a charakteru plněného kritéria
- anatomické nástěnné obrazy kosterní, svalové, dýchací a srdečně-cévní soustavy

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 60 až 180 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 15 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze

DAC Hobit, s. r. o.

Aliance dětského plavání ČR